

Fișa disciplinei

Politica Externă și de Securitate Comună a Uniunii Europene

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	de Studii Internaționale și Istorie Contemporană
1.4 Domeniul de studii	Studii de Securitate
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Managementul Securității în Societatea Contemporană

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Politica Externă și de Securitate Comună a Uniunii Europene						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Dacian Duna						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Dacian Duna						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					27
Tutoriat					2
Examinări					4
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	83				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	-
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	-

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>- Utilizarea conceptelor teoretice referitoare la principiile relațiilor internaționale în procesul de eficientizare a securității naționale și internaționale. Formarea și dezvoltarea abilităților de înțelegere, analiză și implementare a tehnicilor manageriale de criză, gestionare a conflictelor, negociere și cooperare cu accent asupra perspectivelor de securitate. Dezvoltarea unor abilități de corelare și înțelegere a caracteristicilor socio-economice și culturale ale securității teritoriului. - Aplicarea modelelor învățate pentru formularea a unor scenarii privind amenințările și vulnerabilitățile de securitate, conflictele internaționale și negocierea în situații de criză. Formarea de abilități și atitudini în contextul dinamicii care afectează mediul de securitate național și internațional al principalilor actori internaționali.</p> <p>- Evaluarea condițiilor de risc, identificarea problemelor de securitate și elaborarea propunerilor de eficientizare a acestora în situații de pace, criză și război</p>
Competențe transversale	<p>- Gestionarea informațiilor specifice rezolvării sarcinilor complexe în context (receptarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea informațiilor în documente de profil), inclusiv prin utilizarea la nivel avansat a unei limbi de circulație internațională și la nivel mediu sau avansat a unei a doua limbi străine.</p> <p>- Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară corespunzătoare diverselor paliere ierarhice.</p> <p>- Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Înțelegerea modului de organizare și funcționare în cadrul Politicii Externe și de Securitate Comună a Uniunii Europene, a comportamentului UE în politica internațională, în vederea dezvoltării acelor cunoștințe și abilități necesare celor care doresc să urmeze o carieră în cadrul instituțiilor naționale și europene (ex. Ministerul Afacerilor Externe, Serviciul de Acțiune Externă al UE).
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea adecvată a actorilor decizionali, a procedurilor de luare a deciziilor și a mecanismelor unice de inițiere, adoptare și implementare a Politicii Externe și de Securitate a Uniunii Europene; • Înțelegerea constrângerilor interne și externe ce acționează asupra PESC, între care acquis-ul comunitar și limitarea votului cu majoritate calificată în favoarea unanimității, fapt care întărește poziția Statelor-Membre; • Identificarea modalităților de eficientizare a Politicii Externe și de Securitate Comună în lumina realităților lumii contemporane.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Noțiuni introductive. Originile intelectuale ale PESC. Eșecul Tratatului Comunității Europene de Apărare	Prelegerea, expunerea, argumentarea	
2. Dezvoltarea și evoluția Cooperării Politice Europene (1969-1991)	Prelegerea, expunerea, argumentarea	
3. Instituirea Politicii Externe și de Securitate Comună a UE. Tratatul de la Maastricht	Prelegerea, expunerea, argumentarea	
4. Reformarea Politicii Externe și de Securitate Comună a UE. Tratatul de la Amsterdam	Prelegerea, expunerea, argumentarea	
5. Reformarea Politicii Externe și de Securitate Comună a UE. Tratatul de la Nisa	Prelegerea, expunerea, argumentarea	
6. Actorii și procesul decizional în PESC între Tratatul de la Maastricht la Tratatul de la Lisabona – dezvoltarea capacităților europene de gestionare a crizelor și prevenire a conflictelor	Prelegerea, expunerea, argumentarea	

7. Eșecul Tratatului Constituțional "O Constituție pentru Europa" (2003-2004)	Prelegerea, expunerea, argumentarea	
8. Perspective teoretice cu privire la PESC (I)	Prelegerea, expunerea, argumentarea	
9. Perspective teoretice cu privire la PESC (II)	Prelegerea, expunerea, argumentarea	
10. Instituirea și evoluția Politicii Europene de Securitate și Apărare (actualmente Politica de Securitate și Apărare Comună)	Prelegerea, expunerea, argumentarea	
11. De la Strategia de Securitate a UE (2003) la Strategia Globală a Uniunii (2016)	Prelegerea, expunerea, argumentarea	
12. Reglementări în vigoare în PESC-PSAC. Actorii instituționali și procedurile decizionale c	Prelegerea, expunerea, argumentarea	
13. Implementarea PESC-PSAC după Lisabona - PESCO	Prelegerea, expunerea, argumentarea	
14. Perspectivele Uniunii Europene ca actor global	Prelegerea, expunerea, argumentarea	
Bibliografie		
<ol style="list-style-type: none"> ANDERSSON, Jan Joel Andersson, CRAMER, Clara Sophie, <i>EUISS Yearbook of European Security</i>, European Union Institute for Security Studies, Luxemburg, 2023. DUNA, D., <i>Politica europeană de securitate de la origini până la Tratatul de la Lisabona: teorie și istorie</i>, Editura CA Publishing, Cluj-Napoca, 2015. HOSLI, Madeleine, <i>The European Union and the United Nations in Global Governance</i>, Bristol University Press, Bristol, 2022. MORILLAS, Pol, <i>Strategy-Making in the EU From Foreign and Security Policy to External Action</i>, ed. Palgrave Macmillan, 2019. PIJL, Kees van der (ed.), <i>The Militarization of the European Union</i>, ed. Cambridge Scholars Publishing, Newcastle, 2021. SPENCE, David, BĂTORA, Jozef (eds.), <i>The European External Action Service European Diplomacy Post-Westphalia</i>, Palgrave Macmillan, 2015. 		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Pregătirea cadrului de lucru: echipe, tematică pentru referate, sarcini didactice.	Discuție informală cu privire la strategia didactică	
2. Agenda europeană la zi; Comunitățile Europene și Războiul Rece.	dezbatere interactivă; problematizare; prezentare teme de referat	
3. Agenda europeană la zi; Rolul CPE și UE în managementul crizelor din Golf și Balcanii de Vest (1991-2001)	dezbatere interactivă; problematizare; prezentare teme de referat	
4. Agenda europeană la zi; UE și fostul spațiu sovietic (1993-2023)	dezbatere interactivă; problematizare; prezentare teme de referat	
5. Agenda europeană la zi; Cooperarea UE cu alte organizații internaționale, precum și cu țările aliate și parteneri	dezbatere interactivă; problematizare; prezentare teme de referat	
6. Agenda europeană la zi; Misiunile Uniunii Europene	dezbatere interactivă; problematizare; prezentare teme de referat	

7. Agenda europeană la zi; Relațiile Uniunii Europene cu țările din Orientul Mijlociu, Africa de Nord și Asia Centrală	dezbatere interactivă; problematizare; prezentare teme de referat	
8. Agenda europeană la zi; Relațiile UE cu țările din America Latină, Africa sub-sahariană, Indo-Pacific	dezbatere interactivă; problematizare; prezentare teme de referat	
9. Agenda europeană la zi; Uniunea Europeană și relația transatlantică (SUA, NATO)	dezbatere interactivă; problematizare; prezentare teme de referat	
10. Agenda europeană la zi; Relațiile Uniunii Europene cu	dezbatere interactivă; problematizare; prezentare teme de referat	
11. Agenda europeană la zi; Inițiative europene cu implicații geopolitice: Dimensiunea Nordică, Parteneriatul Estic, Inițiativa celor Trei Mări (I3M) etc.	dezbatere interactivă; problematizare; prezentare teme de referat	
12. Agenda europeană la zi; Contribuția UE la guvernarea globală	dezbatere interactivă; problematizare; prezentare teme de referat	
13. Agenda europeană la zi; Uniunea Europeană și conflictele internaționale recente: Ucraina și Israel-Hamas	dezbatere interactivă; problematizare; prezentare teme de referat	
14. Agenda europeană la zi; Simulare de ședință a Consiliului European	Simulare, dezbatere	

Bibliografie

Bibliografie obligatorie:

FIOTT, Daniel (edit.), *The CSDP in 2020*, EU Institute for Security Studies, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2020.

CHRYSOCHOOU, D. N., *Theorizing European Integration*, SAGE Publications, Londra, Thousand Oaks, New Delhi, 2001. DUNA, D., *Politica europeană de securitate de la origini până la Tratatul de la Lisabona: teorie și istorie*, Editura CA Publishing, Cluj-Napoca, 2015.

IVAN, A. L., *Perspective teoretice ale construcției europene*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2003.

IVAN, A. L., *Sub zodia „Statelor Unite ale Europei”. De la ideea europeană la Comunitățile Economice Europene*, CA Publishing, Cluj-Napoca, 2009.

MISSIROLI, Antonio (edit.), *The EU and the world: players and policies post-Lisbon*, EU Institute for Security Studies, 2016. WALLACE, H., WALLACE, W. (ed.), *Procesul politic în Uniunea Europeană*, Ed. Arc, București, 2004.

JINGA, Ion, *Uniunea Europeană în căutarea viitorului*, ed. C.H. Beck, București, 2008.

Bibliografie opțională/facultativă:

ADAM, B. D., DUMOULIN, A., George, B., REMACLE, E., *La nouvelle architecture de sécurité eu Europe*, Editions GRIP, Bruxelles, 1999.

BUZAN, B., WÆVER, O., *Regions and Powers: the Structure of International Security*, Cambridge University Press, Cambridge, 2003.

BĂRBULESCU, Iordan Gh., *Procesul decizional în Uniunea Europeană*, ed. Polirom, Iași, 2008.

CINI, Michelle (edit.), *European Union Politics*, Oxford University Press, New York, 2005.

DANREUTHER, R. (edit.), *European Union Foreign and Security Policy: Towards a Neighbourhood Strategy*, Routledge, Londra, New York, 2004.

McCORMICK, John, *Să înțelegem Uniunea Europeană. O istorie concisă*, ed. Codecs, 2008.

DUKE, S., *The Elusive Quest for European Security: From EDC to CFSP*, Palgrave MacMillan, Oxford, 2000.

HILL, Ch., SMITH, M. (ed.), *International Relations and the European Union*, Oxford University Press, Oxford, 2005.

KAGAN, R., *Despre Paradis și Putere: America și Europa în Noua Ordine Mondială*, Antet, 2005.

KNODT, M., PRINCEN, S. (ed.), *Understanding the European Union's External Relations*, Routledge, Londra și New York, 2003.

LATAWSKI, P., SMITH, M. A., *The Kosovo Crisis and the Evolution of Post-Cold War European Security*, Manchester University Press, Manchester, 2003.

MAHNCKE, D., REES, W., Thompson, W. C., *Redefining Transatlantic Security Relations: The Challenge of Change*, Manchester University Press, Manchester și New York, 2004.

NUGENT, N., *The Government and Politics of the European Union*, Palgrave Macmillan, Houndmills, New York, 2003.

ZORGBIBE, Charles, *Constructia europeana. Trecut, prezent, viitor*, Editura TREI, Bucuresti, 1998.

Surse electronice:

Centrul Europe Direct București - Materiale informative: <http://europedirectbucuresti.ier.ro/materiale-informative/>

Consilium Europa (Bruxelles) - Consiliul European și Consiliul de Miniștri, Publicații: <https://www.consilium.europa.eu/ro/documents-publications/publications/>

Serviciul de Acțiune Externă al UE: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage_en

The European Parliament Committee for Foreign Affairs:

<https://www.europarl.europa.eu/committees/en/afet/home/highlights> Institutul de studii de securitate al Uniunii Europene: <https://www.iss.europa.eu/>

European Voice: www.europeanvoice.com EU Observer: www.euobserver.com Euractiv: www.euractiv.com

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina a fost elaborată în concordanță cu lucrările din domeniu, publicate în țară și străinătate; Unele teme din cadrul cursului cuprind aspecte relevante, ce fac obiectul preocupărilor instituțiilor de profil sau al unor conferințe științifice naționale și internaționale, inclusiv dezbateri în cadrul revistelor de specialitate la nivel național și internațional.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> - Utilizarea adecvată a conceptelor și metodelor de lucru; - Structura textului și calitatea argumentării; - Capacitatea de analiză critică și sinteză; - Acuratețea limbajului; - Noutatea metodei și analizei (creativitatea). 	<ul style="list-style-type: none"> - Referat științific (10-15 pagini, TNR, 12, spațiere 1,5); - este obligatorie utilizarea aparatului critic și bibliografiei conform normelor Academiei Române. 	70%

10.5 Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de a aplica cunoștințele obținute în cadrul cursului; - capacitatea de a redacta analize și prezenta rezultatele cercetării într-o manieră profesionistă; - capacitatea de lucru în echipe de cercetare; - capacitatea de comunicare interactivă înțelegerea contextului relațional al evenimentelor și proceselor care caracterizează PESC. 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentarea agendei europene la zi în materie de PESC-PSAC; - prezentarea unei teme de cercetare/ studiu de caz. 	30%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> - Răspunsurile la întrebările de cercetare să nu cuprindă erori grave; - respectarea standardelor de muncă academică. 			

Data completării
31 decembrie 2023

Semnătura titularului de curs
.....

Semnătura titularului de seminar
.....

Data avizării în departament
.....

Semnătura directorului de departament
.....